

„STĄD JESTEM, STĄD POCHODZĘ...”

Libusza moja wieś

ZAGADKI LUDOWE BABCI I DZIADKA

Odgadywanie zagadek było od dawien dawna przyjemną rozrywką umysłową. Zarówno dla dzieci jak i dla starszych zagadki, rebusy i łamigłówki pozwalały i pozwalają także w obecnych czasach mile spędzić wolną chwilę, ćwiczyć bystrość i uwagę, bawią w przyjemny i ciekawy sposób.

Może zebrane w tym dodatku bardzo stare i już chyba zapomniane zagadki, umilą Wam wakacyjny wypoczynek? Życzę udanych wakacji i owocnego „łamania głowy”.

1. Nie je, nie pije
a chodzi i bije.
2. Biały jak śnieg, wszyscy go szanują,
używają z lubością, chociaż zęby psują.
3. Z myśliwym poluje
i domu pilnuje.
4. Pięć woreczków na kształt walców,
do schowania w zimie palców.
5. Wierny jak pies, jak wół wielki,
ma żelazne pantofelki.
6. Nafta, knot i szkło na wierzchu,
jasno świeci się o zmierzchu.
7. Co to za zwierz, co włos ma miękki,
daje dzieciom na sukienki?
8. Świecę trzyma
a rąk nie ma.

a ni

Wspieraj

a gdy je

9. Jegomość rogaty, choć mały jak figa,
lecz panem jest chaty i zawsze ją dźwiga.
10. Ze skóry uszyty do miary
polatany, gdy jest stary.
11. Jestem wszystkim bardzo znana,
potrzebujesz mnie co rano,
jestem brudna, albo czysta,
nawet jak lza przezroczysta.
12. Nad nami w górze wysoko,
blyszczy wielkie, jasne oko.
Rychło wieczór idzie spać,
bo w czas rano musi wstać.
13. Rządzi w domu, rozkazuje,
dzieci żywi, pielęgnuje.
Dziatki za to ją kochają,
za anioła uważają.
14. Przyjechała pani,
siedem sukien na niej,
jak ją rozbierają,
to nad nią plakają.
15. Nie jest to młoteczek, chociaż ciągle puka,
a kto go chce znaleźć, niech go w sobie szuka.
gdy człowiek źle robi, to gwałtownie bije,
a póki uderza, póty człowiek żyje.
16. Dzieci na mnie siadać lubią
i krówki mnie w lecie skubią
później kosą mnie ścinają
i koniom mnie w zimie dają.
17. Słońce mi wrogiem, a matką zima
Pótym przy życiu, póki mróz trzyma.
Hen na północy ojczyście me kraje,
Gdy mię chcą ogrzać, sobą być przestają.
18. Co to za zwierz, co ma uszy
a nie słyzy.
19. Jak się urodzi
to na czterech nogach chodzi.
20. Odcięta głowa od karku cała,
a krew się nie polala.
21. Bez ciała, bez duszy,
za tym idzie, kto się ruszy.
22. Są to dwaj bracia, przedzieleni miedzą,
wspierają się chętnie, nigdy się nie widzą.
23. Dwaj umykają, a dwaj się gonią,
a nigdy się nie dogonią.
24. Gdy mnie nie ma, to mnie żądają,
a gdy jestem, przede mną uciekają.

25. Jest jedna pani, ma dwoje dzieci:
córeczka ciemna, a księżyc świeci.
26. Zimne, a parzy.
27. Cztery tyki, dwa patyki,
a piąty machają.
28. Lezie, lezie po żelazie.
Nie ma rąk ani nóg, a przecie wylezie.
29. Nie ma nóg ani rąk,
a wylezie na wysoki drag.
30. Nie jest to ptak ani zwierzę,
Cztery nogi ma i pierze.

31. Stoi dąb w polu, na nim dwanaście konarów,
na każdym konarze po cztery gniazda,
a w każdym gnieździe po siedem ptasząt,
a każde ptaszę inaczej się nazywa.

32. Stoi palka, na palce galka,
mogę przysiąc, że w niej tysiąc.
33. Trzy litery w jednym rzędzie,
A wiele drzew dzikich będzie.

34. Bogacz mnie nie zna, ale ubogi.
Nie rad mnie w swoje przyjmuje progi.
A jednak, - mówcie sobie, co chcecie, -
Jam jest najlepszy kucharz na świecie.

35. Żyje bez ciała, bez języka mówi,
nikt go nie widzi, a słyszy go każdy.
36. Biegnie, a nóg nie ma.

37. Lubią chwycić mnie dziateczki,
bo mam zwykle kształt gwiazdeczki
Zawsze biały, zimny bywam,
Ale w ciepłe się rozplywam.
38. Co jest piękne w górach,
piękniejsze wobec wroga,
szkaradne u dzieci.

39. Jest to osoba, jakich wiele na świecie,
i w swojej rodzinie także ją znajdziecie.
Bywa też z mąki, pieczywo to znane,
Jest też rośliną, kładą ją na ranę.
Wszystkie te rzeczy mają wspólne imię,
którego szukaj w tej zagadki rymie.

40. W kąciku stać muszę, krokiem się nie ruszę,
w zimie szanowany, w lecie zapomniany.

Na podstawie książek:

„Zagadki w 22 rodzajach i 620 przykładach” Stefana Zalewskiego,
Kraków 1916 r.

„Ziemia Biecka. Lud polski w powiatach gorlickim i grybowskim”
pod red. Seweryna Udzieli, Nowy Sącz 1994 r.

zebrała i opracowała *Maria Świerż*

Jeżeli rozwiązanie zagadek sprawia wam trudność sięgnijcie do podanych
niżej odpowiedzi.

-
1. zegar	14. cebula	27. krowa
2. cukier	15. serce	28. rdza
3. pies	16. trawa	29. fasola
4. rękawiczki	17. lód	30. poduszka
5. koń	18. gamek	31. rok
6. lampa naftowa	19. dziecko	32. główka maku
7. owca	20. kapusta	33. las
8. świecznik	21. cień	34. głód
9. ślimak	22. oczy	35. echo
10. but	23. koła u wozu	36. rzeka
11. woda	24. deszcz	37. płatek śniegu
12. słońce	25. noc i dzień	38. upór
13. matka	26. pokrzywa	39. babka
		40. piec